

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Øieblikket Nr. 8

Citation: Kierkegaard, Søren: "Øieblikket Nr. 8", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 , s. 1. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-oi8-txt-shoot-id2f9968f7-5be7-4ec3-8f5b-a20e89e1dfd8.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Et Billede paa Livet,

og

Et Billede af Livet

Tag Disciplene i en Classe – hvilken er den af hans Kammerater mest beundrede? Er det den Dovneste? Nei, derom kan jo ikke være Tale. Er det da den Flittigste? Heller ikke. Er det da den med de største Aands-Evner? Heller ikke. Men hvis der er En, som har denne Kløgt, at han veed at gaae Lærerne under Øine, og gjøre det saa fiint, at han altid kommer godt derfra, altid faaer god Charakter, altid er høit oppe i Classen, altid roest og udmærket: han er den Beundrede; og hvorfor? Fordi hans Kammerater meget rigtigt forstaae, at han har Dobbelt-Fordeel. Han har den Fordeel, som den Dovne ogsaa har, at han egentligen ingen Ting bestiller, har bestandigt god Tid til at lege og more sig – denne Fordeel har vistnok ogsaa den Dovne, men han lider jo Straf derfor; og saa har han tillige den Fordeel, som den Flittige har. Han er den Beundrede, om ham sige hans Kammerater beundrende: den Ludvigsen, den Ludvigsen, det er et Pokkers Menneske. »Men Fredriksen er dog flittigere.« Ja hvad hjælper det, faaer L. ikke altid lige saa god Charakter, saa har Fredriksen jo kun Eet mere – Uleiligheden. »Ja, men Olsen er dog et langt bedre Hoved«. Aah, blæse være med det; det hjælper ham da heller ikke stort, snarere har han Bryderier deraf; nei, Ludvigsen, Ludvigsen, det er et Pokkers Menneske.

Det var et Billede paa Livet; jeg gaaer nu over til: et Billede af Livet.

Hvilken er den i denne Verden mest beundrede Christendoms-Lærer? Er det den frækt Verdslige, der sans phrase og uden Omklædning vedgaaer, at han ene eftertragter det Jordiske, Penge, Magt, o. s. v., og har Held til at naae det? Nei, derom kan jo ikke være Tale. Er det da den sande Fromme, der gjør Alvor af det med Christendommen, derfor virkelig gaaer Glip af dette Livs Goder og Nydelser, saa hans Liv bliver en Fortolkning af Apostelens Ord »dersom vi haabede alene for dette Liv, vare vi de Elendigste af Alle«? Nei, heller ikke.

Men hvis der er En, som har denne Kløgt, at han, fiint, fiint veed at gaae Gud under Øinene, og saaledes, at han altid kommer godt derfra, vinder – maaskee sikkrere end den frækt Verdslige – alle jordiske Goder og Nydelser, medens han dog bestandigt er den Fromme, den Gudfrygtige, den Guds Mand, Alvoren selv: han er den Beundrede, og hvorfor? Fordi han vinder Dobbelt-Fordeel: Goderne – og saa *tillige* Glorien, Helgen-Skinnet, den kvalificerede Agtelse og Ærbødighed.

Og kan han gjøre dette saa uendelig fiint, at Ingen, Ingen med Sikkerhed kan gjennemskue det: saa er 101 ude, dette er et sandt non plus ultra, mageløst, eneste – især for Fruentimmer, dog ogsaa for Mænd. Men især for Fruentimmer; thi det lader sig ikke negte, at saaledes er nu Qvinden engang, at skal hun ret goutere Noget, end sige skal man have hende høit op i Beundring, tilbedende Beundring, saa maa der lidt Angest med. Og den er der i dette Forhold dog en lille bitte Smule af. Midt i den saligste Opløftelse, midt i det mest Himmelske med denne Beundrede er der fjernt, men den er der dog, en Angest, om dog ikke? og dog nei det er umuligt! Og denne Composition giver: tilbedende Beundring.

Der er Intet *Gud* saa meget imod som Hyklerie – efter Guds Bestemmelse er det just Livets Opgave at omdannes, da ethvert Menneske er af Naturen en født Hykler.

Der er Intet *Verden* saaledes beundrer som de finere og de fineste Former af Hyklerie.

De finere og de fineste Former af Hyklerie! Herved maa dog bemærkes, at disse stundom kunne fremkomme saaledes, at de, moralsk betragtet, ikke altid ere i den Vedkommende de mest skyldige. Tag store Evner, overordentlig Klogskab, svag Charakter: denne Composition vil give en af de allerfineste Former af Hyklerie, medens dog den Paagjældende, moralsk, maaskee ikke er saa skyldig, for Gud ikke saa skyldig. Derimod er det ganske vist, at for de Andre er just denne Form den allerfarligste; for de Andre, det vil sige for Dem, der forholde sig lærende, modtagende til en saadan Lærer.

